

Л. В. Гриневич

Примаков Віталій Маркович

ПРИМАКОВ Віталій Маркович (18(30). 12. 1897, м-ко Семенівка Новозибківського пов. Чернігівської губ., нині місто Новгород-Сіверського р-ну Чернігівської обл. — 11. 06. 1937, Москва) — військовик. Комкор (1935). Орден Червоного Прапора (1919, 1921, 1929). Від 1909 навчався у Чернігівській чоловічій гімназії, де потоваришував із [Ю. Коцюбинським](#), під впливом якого розпочав революційну діяльність. 1914 вступив до РСДРП(б). 1915 за ведення агітації проти війни серед військовиків Чернігівського гарнізону засуджений до довічного заслання у Сибір. Після Лютневої революції 1917 повернувся в Україну. Від червня того ж року — член Київського комітету РСДРП(б), від серпня — рядовий 13-го піхотного запасного полку. Делегат 2-го Всеросійського з'їзду рад. У грудні 1917 Всеросійським ЦВК відряджений в Україну. Один із організаторів 1-го Українського полку Червоного козацтва. Командував кавалерійським полком (грудень 1917 — серпень 1919), бригадою (серпень—жовтень 1919), 8-ю кавалерійською дивізією (жовтень 1919 — жовтень 1920). Відтоді — командир 1-го кінного корпусу Червоного козацтва. Брав участь у боях проти Армії УНР, військ [А. Денікіна](#) і [П. Врангеля](#), придушенні селянсько-повстанського руху в Україні, боротьбі з басмачами у Середній Азії. Від квітня 1925 перебував у відрядженні в Китаї; від травня 1926 — командир і військом 1-го стрілецького корпусу; 1927—30 — військовий аташе в Афганістані та Японії; 1930—33 — командир і військом 13-го Уральського стрілецького корпусу; від лютого 1933 — заступник командувача Північнокавказького військового округу; від грудня 1934 — заступник інспектора ВНЗів Червоної армії; від січня 1935 — заступник командувача Ленінградського військового округу, член Військової ради при наркоматі оборони СРСР. Автор нарисів і спогадів «Червонное казачество» (Х., 1923), «Записки волонтера: Гражданская война в Китае» (Ленинград, 1927; Москва, 1967), «Афганистан в огне»

(Ленинград, 1930). У серпні 1936 заарештований, 11 червня 1937 за звинуваченням в участі у антирадянській троцькістській військово-фашистській змові засуджений до розстрілу. Реабілітований 1957.

Рекомендована література

1. Петров В. І. Комкор червоних козаків. К., 1964;
2. Дубинский И. Примаков. Москва, 1968.

Бібліографічний опис:

Примаков Віталій Маркович / Л. В. Гриневич// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-890791>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).